

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ"

Обсяг:	16,5 кредити ЄКТС / 495 годин
Семестр, рік	семестр 2,3,4,5; рік навчання – I, II, III
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Яворська Вікторія Володимирівна; доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний тел.	+38 (0482) 68-76-93
E-mail:	yavorskaya@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM (запрошення надсилається в групу Telegram)

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: yavorskaya@onu.edu.ua

телефон: (0482) 68-76-93

соціальні мережі: Telegram, Viber

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни - сутність організації туризму, класифікація туризму, організація екскурсійної діяльності, створення і функціонування туристських підприємств, особливості регулювання туристської діяльності.

Пререквізити навчальної дисципліни.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Організація туризму" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: "Географія туризму", "Регіональна економіка з основами регіональної політики", "Економічна теорія", "Основи суспільної географії", "Історія туризму", "Туристично-рекреаційні ресурси світу", "Інформаційні системи та технології в туризмі", "Рекреологія".

Постреквізити навчальної дисципліни.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: "Екскурсологія", "Управління проектами в туризмі", "Менеджмент в туризмі", "Маркетинг в туризмі", "Організація ресторанного господарства", "Організація готельного господарства", "Міжнародний туризм", "Управління регіональним розвитком туризму", "Транспортне забезпечення туризму".

Мета курсу – оволодіння теоретичними знаннями і формування практичних навичок, створення, організації та діяльності туристського підприємства.

Завдання навчальної дисципліни:

- розглянути зміст і функції поняття "туризм", "туристична індустрія", "туристичне підприємство";
- розглянути особливості організації роботи туроператорів, турагентів, підприємств, що надають послуги розміщення, підприємств харчування, транспортних підприємств, санаторно-курортних підприємств, підприємств, що надають екскурсійні послуги,

страхових компаній, установ і організацій державної влади та ін., а також володіти знаннями про процеси взаємодії цих підприємств.

- визначити місце та значення туризму у розвитку економіки регіону;
- проаналізувати особливості організації та управління туристичною діяльністю в Україні та світі;
- розглянути теорію і методологію формування та просування якісного туристичного продукту на туристичному ринку;
- розглянути законодавчі аспекти організації туристичної діяльності в Україні.

Очікувані результати. У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: головні положення туризмології і формати турів для різних цільових груп; методіку організації туристичної діяльності; географію туризму; різноманіття видів і форм туризму; типи туристичного природокористування; сучасні комп'ютерні технології та спеціалізовані програми, що застосовуються в туризмі; основні світові організації та критерії сертифікації підприємств в сфері гостинності; нормативи щодо ведення туристичної діяльності в Україні;

вміти: згідно з чинним законодавством готувати засновницькі документи й реєструвати підприємства з урахуванням особливостей різних організаційно-правових форм господарювання та засновувати об'єднання туроператорів і турагентів з метою кооперування; готувати документи до укладання угод з вітчизняними й закордонними постачальниками і споживачами послуг, забезпечувати їх реалізацію та оперативний контроль виконання; проводити інструктування підлеглих співробітників і туристів з дотримання правил техніки безпеки; забезпечувати виконання правил техніки безпеки туристськими групами й індивідуальними туристами; згідно з нормативною документацією забезпечувати контроль якості надаваних послуг; використовувати оргтехніку, документально оформлювати управлінські рішення, вести кореспонденцію; застосовувати сучасні комп'ютерні технології; формувати бази стандартів, технічних умов, відстежувати зміни до них; вивчати й застосовувати досвід підприємств, які входять до глобальних готельних та ресторанних ланцюгів; визначати вплив факторів зовнішнього середовища на результати діяльності туристського підприємства.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс буде викладений у формі лекцій (90 год.) та семінарських занять (92 год.), організації самостійної роботи студентів (313 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Сутність організації туризму. Нормативно-правова база регулювання туристської діяльності.

Тема 1. Характеристика сутності організації туризму.

Тема 2. Класифікація і функції туризму.

Тема 3. Міжнародне правове регулювання туристської діяльності.

Тема 4. Організація державного управління туристською діяльністю в Україні.

Тема 5. Договірні відносини в туризмі.

Тема 6. Ліцензування, стандартизація та сертифікація в туризмі.

Змістовий модуль 2. Екскурсіологія.

- Тема 7. Сутність, функції, ознаки та класифікація екскурсій.
- Тема 8. Технологія, методика та техніка розробки екскурсій.
- Тема 9. Показ та розповідь в екскурсії: співвідношення між ними.
- Тема 10. Техніка ведення екскурсій.
- Тема 11. Професійна майстерність та особистість екскурсовода.
- Тема 12. Особливості проведення різних видів екскурсій.

Змістовий модуль 3. Туроперейтинг.

- Тема 13. Понятійний апарат туроперейтингу.
- Тема 14. Туристичний продукт як предмет діяльності туроператора.
- Тема 15. Проектування туристичного продукту.
- Тема 16. Ціноутворення в туризмі.
- Тема 17. Організація співпраці туроператора з постачальниками та діловими партнерами.
- Тема 18. Організація діяльності з обслуговування туристів.
- Тема 19. Управління якістю комплексного туристичного обслуговування.
- Тема 20. Рецептивний туроперейтинг.
- Тема 21. Ініціативний туроперейтинг.
- Тема 22. Середовище міжнародного туроперейтингу та тенденції його розвитку.

Змістовий модуль 4. Особливості функціонування туристських підприємств в умовах глобалізації суспільства.

- Тема 23. Діяльність туристських підприємств в умовах конкуренції на ринку туристських послуг.
- Тема 24. Регіональні туристські ринки та їх стисла характеристика.
- Тема 25. Інтеграційні процеси в керуванні підприємствами і організаціями туристської індустрії.
- Тема 26. Глобалізація сучасного світу та проблеми міжнародного туризму.
- Тема 27. Вплив науково-технічного прогресу на розвиток туристської індустрії.
- Тема 28. Застосування інформаційних технологій в туризмі – засіб підвищення ефективності роботи туристських підприємств.
- Тема 29. Геоінформаційні технології в туризмі.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Безуглий В.В., Костащук І.І., Яворська В.В. Географія всесвітньої спадщини (туристичні атракції). Дніпро: ЛПРА, 2021. 528 с.
2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці, 2003. 300 с.
3. Козловський Є.В. Правове регулювання туристичної діяльності. Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2015. –272 с.
4. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.
5. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. К. : Альтерпрес, 2003.
6. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес : теорія та практика. Навч. посібник. К. : Центр учбової літератури. 2007. 424 с.
7. Мелконян Д. В., Яворська В. В. Статистика в туризмі : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.
8. Писаревський І. М., Погасій С. О., Покоłodна М. М. Організація туризму : підручник. Харків: ХНАМГ, 2008. 541 с.
9. Сич В. А., Яворська В. В., Коломієць К. В. Основи екологічного туризму: навч. посіб. Одеса: Вид-во «Друк Південь», 2018. 232 с.

10. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підручник. Київ : Грамота, 2006. 264 с.
11. Топчієв О. Г., Коломієць К. В., Сич В. А., Яворська В. В. Структурування рекреаційно-туристичного потенціалу на засадах географічного середовища: Монографія. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С., 2020. 332 с.
12. Топчієв О. Г., Яворська В. В., Сич В. А., Коломієць К. В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник. Одеса : Бондаренко М.О., 2022. 280 с.
13. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 463 с.
14. Федорченко В. К., Пазенок В. С., Кручек О. А. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму. К. : ВЦ «Академія», 2013. 368 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – іспит. В обов'язковому порядку здійснюється облік відвідування студентами усіх видів занять.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль						Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Поточний контроль						Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль №2							
T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
10	10	10	10	10	10		

Поточний контроль										Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль №3											
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Поточний контроль							Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №4								
T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне

вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття з дозволу викладача.